

Húsüzemet épít a városellátó vállalat

Tizenötmillió forintba kerül

A Csongrád megyei Városellátó Közös Vállalat 1967-ben alakult azzal a céllal, hogy segítse a megye és Szeged lakosságának választékosabb és jobb áruellátását. A vállalat kiskereskedelmi, felvásárlási és ipari feldolgozó tevékenységét elsősorban a termelőszövetkezeti tagok által termelt és előállított áruk forgalomba hozatalára alapozta.

A húsupari termékeket jelenleg a szőregi húsfeldolgozó üzemben készítik, hagyományos módszerekkel, nem

megfelelő technikai körülmények között. A húsüzem fejlesztése már nem lenne gazdaságos, jelenlegi helyzetben erre nincs is lehetőség, mert az üzem működését 1976 végéig engedélyezték. A városellátó vállalat ezért egy új, évenként 20 ezer sertés vágására és feldolgozására alkalmas üzem létesítését határozta el, melynek ellátása hízott sertéssel biztosított, a 15 és fél millió forintos beruházás pénzügyi fedezetéhez — a saját erőik és az ártámogatás kiegészítésére — a

megyei és a városi tanácssegítségét kérték.

A sertésvágó és -feldolgozó üzem beruházási programtervét most készítik megvalósításához a városi tanács végrehajtó bizottsága 1974 decemberében 5 millió forintot egyszeri támogatást szavazott meg, az ideiglenes fejlesztési alap terhére, visszafizetési kötelezettséggel. Az új húsüzem, melynek kapacitása háromszorosra lesz a réginek, tovább javítja majd Csongrád megye és Szeged húsellátását.

Könnyűszerkezetek gyára

Az országos könnyűszerkezetes program keretében a Kohászati Gyárépítő Vállalat Tápiószelén új üzemeltetést hoz létre. A Pest megyei közsgében — ahol már korábban is gyártottak hagyományos módszerekkel vas-szerkezeteket — két hatalmas üzemcsarnok építésével, a meglévő épületek korszerűsítésével 15 ezer négyzetméter gyártóterületet alakítanak ki.

Védett terület 120 ezer hektár

Jelenleg 120 ezer hektár terület áll természetvédelem alatt az országban, s az új évben az Országos Természetvédelmi Hivatal a tervek szerint további vidékekre terjeszti ki oltalmát.

A természetvédelem új szakaszába lépett. Korábban inkább apró, néhány hektáros területet vontak védelem alá, amelyeknek élővilágát kerítések, tilalomjelzők óvták a látogatóktól. Most az Országos Természetvédelmi Hivatal arra törekszik,

hogy természeti kincsekben gazdag, nagyobb, összefüggő területekre terjessze ki védelmét, s ezeket a nagyközönség is látogathassa. A legnagyobb védett területet, a Hortobágyi Nemzeti Parkot már korábban is sok kül- és belföldi turista kereste fel, de több más védett terület, mint például a Tisza vidéki Mártély környéke várhatóan ezután válik ismertebbé a természetet kedvelők körében. (MTI)

Rendelet a légszennyezési bírságról

Hazánkban — a becslések szerint — a levegő közvetlen szennyeződése évi 2,6 milliárd forint értékű kárt okoz. A kormány intézkedésére 1971 óta a levegőt szennyező berendezéseket, gépeket működtető vállalatok, intézmények légszennyezési alapjárulékot fizettek. E bevételeket az országos levegőtisztaság-védelmi alapon gyűjtötték, és ebből támogatták azokat a nagy beruházásokat, amelyek hatékonyan csökkentették a szennyeződést. A központi alapról kifizetett mintegy 180 millió forint támogatással eddig csaknem egymilliárd forint értékű levegőtisztaság-védelmi beruházás valósult meg, amely máris érezhetően csökkentette a szennyeződést Tatabányán, Ózdon, Tátán és más városokban, szennyezett területeken.

A légszennyezési alapjárulék fizetési kötelezettségének elrendelése átmeneti intézkedés volt, amelyet most felváltott az építészeti és városfejlesztési miniszternek a légszennyezési bírságról kiadott új rendelete.

Az új rendelet szerint 1975. január 1-től légszennyezési bírságot köteles fizetni valamennyi vállalat, intézmény, gazdálkodó szervezet, vagy iparjogosítvány alapján gazdasági tevékenységet folytató állampolgár, hogyha az általában mindennél és rendszeresen előforduló hét légszennyező anyagnál megengedett kibocsátási határértéket, vagy a gazdálkodó egység részére külön megállapított más légszennyező anyag kibocsátási ha-

tárértékét túllépi. A megengedett túlránként kibocsátott légszennyező anyag bírságtétele egységesen kilónként 0,4 forint, kivéve a kohászati és a vegyipari eljárásoknál keletkező és fluor-szennyeződéssel járó technológiai okozta szilárd légszennyező anyagokat, amelyek bírságtétele kilónként 0,6 forint. A megengedettnél nagyobb légszennyezés mértékéről évente a tárgyévet — vagy az idény befejezését — követő 90 napon belül bejelentést kell tenni a telephely szerint területileg illetékes elsőfokú tanácsai építészeti hatóságához. Az idén esedékes légszennyezési bírságot tehát 1976-ban kell bejelenteni és fizetni. Ha a bejelentést elmulasztják, akkor a légszennyezési bírság összegét 50 százalékkal növelni kell, és kétszeresére kell emelni, ha a káros légszennyezés csökkentéséről szóló hatóság előírásnak határidőben — önhibájából — nem tett eleget a vállalat vagy más légszennyező.

A rendelet lehetőséget nyújt arra, hogy mérsékeljék a bírságot, ha a káros légszennyezés csökkentését célzó beruházás megvalósítására már szerződést kötöttek, vagy megkezdtek a munkálatokat is. Figyelembe lehet venni azt is, hogyha az alkalmazott korszerű tisztítóberendezés gondos működésével sem érhető el megfelelő hatásfokú tisztítás, vagy még nincsen olyan technikai megoldás vagy berendezés, amely nagyszemélyes alkalmaszható lenne. Az új rendelet szerint a légszennyezési bírságból eredő bevételek is az országos levegőtisztaság-védelmi alapot illetik, amelyből továbbra is a jelentős szennyezéscsökkentő beruházásokat támogatják.

Az új rendelet 1975. január elsején lépett hatályba. A légszennyező anyagokról és az intézkedés megvalósításának részleteiről az Építészeti Értesítőben jelenik meg a rendelet 1. számú melléklete és végrehajtási utasítása. (MTI)

Nem folyik le a szennyvíz

A Hunyadi tér 3. szám alatti ház tizenegy lakója segítséget kér. A ház mellett levő szennyvizakna megtelt — öt hónapja már —, s így az udvarra folyik a víz, a lakások közelébe. A telemedence miatt a ház lakói az illemhelyet sem tudják használni. Panaszukkal felkeresték a II. kerületi tanács hivatalát, s ott azt a választ kapták, „nem hozzájuk tartozik”. Az ingatlankezelő-ségnél hasonló választ kaptak, de nem jártak eredménnyel más fórumokon sem. A házban tíz kiskorú gyermek is lakik, akik az udvaron játszanak, s a szennyvíz az ő egészségüket veszélyezteti a legjobban.

Hasonló panasszal fordultak szerkesztőségünkhöz a Kossuth Lajos sugárút 101. szám alatti ház lakói. Már fél éve megtelt a ház szennyvizaknája. A múlt év szeptember óta írják a panaszokat, felkeresték a talaj-erő-gazdálkodási, és ingatlankezelő vállalatot, legalább húsz alkalommal ismételték kérésüket, amelyet különböző indokkal utasítottak el. Ezek közül néhányat idézünk: „Nem lehet beállni a kocsival, és kérjenek a rendőrségtől igazolást, hogy fel-

hajthassanak a járdára. Nincs hosszúcső, majd ilyen Svédországból hozatunk.” A Kossuth Lajos sugárút 101. szám alatti ház udvarát is elöntötte a szennyvíz, itt is sok kisgyerek játszik. A rendkívül fertőző, s járványveszélyes körülmény miatt mielőbbi segítséget kérnek az illetékestől.

Ha megállna a busz...

Több szülő nevében írja panaszos levelét Szovics Gyuláné (Budapesti körút 16.), mert nap mint nap reggel 6 és 7 óra között a 10 Y reggeli járatai sorozatosan kimaradnak, és így sokan elkésnek. Levélírónk azok nevében fogott tollat, akik a Tabán utcai óvodába viszik reggelente gyerekeiket. Ez lenne a kérésük, mivel a 10-es busz nem áll meg ennél a megállónál, hogy a 20-as járat álljon meg, és se-

gítse a munkahelyre utazók közlekedését. Levelében elpanaszolja, hiába áll meg a 11-es, a 11 Y és a 21-es busz, ezek nem a városba viszik utasaikat. Így bizony gyakran előfordul, hogy fél órát állnak a megállónál, a 10 Y-osra várva. Arra kéri az illetékeseket, hogy a 10 Y-os reggeli járatai pontosan induljanak, s amennyiben megoldható lenne, a 20-as busz segítsen be az utazóközönség városba történő szállításához.

Válaszol az illetékes

A Délmagyarország 1974. október 30-i *Postaláda* rovatában *Drága füstszűrő* címmel megjelent cikkekre dr. Kardos János, a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat szegedi kenderfonógyárának igazgatója válaszolt.

„Gyárunkban nagy mennyiségű vásárolt gőzt használunk fel. A távvezeték tíz évvel ezelőtti építése azt a célt szolgálta, hogy a korábbi lényeges levegőszennyezést megszüntessük. Ezt a célt mind a pernye, mind pedig a füstjellegű szennyeződésnél el is értük. A pernyejellegű szennyeződést az ÉVM 1973-ban megjelent rendelete alapján 1974-ben az Építészeti Minőségellenőrző Intézet levegőtisztaság-védelmi osztálya gyárunknál megvizsgálta. Az intézet a légszennyezést kibocsátó helyeket nem találta rendellenesnek. Még annyira sem, ami a műszeres vizsgálat elvégzését indokolta tette volna. Ugyancsak megvizsgálták a füstjellegű szennyeződést. Ez sem éri el azt a határt, amelyet műszakilag, illetve a környezetvédelmi előírások alapján a hatóságok részéről kifogásolni lehetne.

Műszakilag akár a pernye, akár a füstjellegű szennyeződés teljes megszüntetése már megoldható. Hazánkban az ilyen megoldások ismertek. Természetesen ezek költségesek, több millió forintba kerülnek. Az ilyen áron történő megoldás — ha egyrészt figyelembe vesszük, hogy a hatóságok mérce szerint nem veszélyes, ugyanakkor rendkívül drága —, a pazarló gazdálkodást jelentené. A kazánüzemünk fenntartása egyébként nem elsősorban energiatermelő céllal történik. Alapvető feladata a technológiai jellegű hulladékaink eltüzelése.

Tehát gazdaságilag és környezetvédelmi szempontból a jelenlegi állapot elfogadható. Mégis, felhívtam az illetékes vezetőket és munkásokat figyelmeztettem arra, hogy törekedjenek az egyenletes etetéssel, a megfelelő levegőadagolással a környezeti szennyeződés csökkentésére. Erre a munkások ígéretet tettek, s ennek betartását ellenőrizni fogom.”

A december 18-án megjelent *Nincs MÉH-telep Új-szegeden* észrevételeire és javaslatra a Délmagyarországi MÉH Nyersanyag-hasznosító Vállalata a következőket válaszolta:

„A panaszos észrevételei jogosak, mert nem rendelkezünk állandó átvévhelyel. Ezen a helyzeten úgy igyekeztünk változtatni, hogy több esetben, például az Odessza városrészben, mozgó átvévhelyeket létesítettünk, amelyre a lakosság figyelmét felhívtuk. Ebben az évben a mozgó átvévhelyi felvásárlást fokozni kívánjuk.”

Versek, festmények, rajzok

A szegedi Sajtóház művészklubjának ez évi első összejövetelén, hétfőn este a József Attila Tudományegyetem alkotókörének négytagja mutatkozott be, és három fiatal szegedi amatőr képzőművész, Máté Ottília, Kreif Sándor és Sonkodi István alkotásaiból nyílt kamarakiállítás.

A JATE egyetemi alkotókör nemcsak szegedi művészeti hagyományok örököse és folytatója. Az elmúlt évtizedek során az egymást váltó hullámhegyek és hullámvölgyek után egy-két év óta mintha egyenletes fejlődés tanúi lehetnénk. Ismét lelkes és tehetséges fiatalokat tömörítő alkotókörösség formálódott, akik közül jó néhányan megmutatták már orozslánkörmeküket. A hétfői esten Petrőczy Éva, Szőnyi Endre, Téglássy Imre és Zsák László néhány alkotásával ismerkedhettünk meg. A bemutatkozó fiatalok közül elsősorban Téglássy Imre antik formákat modern tartalommal megtöltött képtényei tetszettek. Petrőczy Éva rövid, epigrammaszerű versei gondolati töltésükkel arattak sikert, míg Zsák László a balladai hagyományokat újjáélesztő, népi

szűrrealizmus verssé emelésével kísérletezik. Szőnyi Endre novellája az abszurd felé hajló prózaírói út egyik állomása.

Három amatőr képzőművész képei láthatók a Sajtóház művészklubjának a falán. Három alkotó, három különféle stílus, alkotói módszer, egyéniség. Máté Ottília életét tette a képzőművészetre. Kamaratársaitán virágcsendéleteket, városképeket és tárgyakból összeállított csendéleteket állított ki. A művek egy egyéniség két profilját rajzolják elénk. A virágcsendéletek — a korábbi alkotások — a festő ember énjének, belső világának ösztönös, lángoló, sokszínű-sokarcú kivetítései. Dinamikus, indulatokkal teli, szenvedélyes alkotót jellemeznek. Az ártírt, a város motívumait jelképekkel emelők, azokat kristálytiszta szerkezetű formáló és festőiségben is leegyszerűsített városképek az alkotói én másik arcát néltázzák. A racionális, a hideg logikával, a szinte asztétikus mestermunkával felszínre hozott másik ént. Ezek a városképek mégsem ragadnak meg képsalap-szinten, átfúti őket alkotójuk tehetsége, mesterségbeli fel-

készültsége, művészi szándéka.

Sonkodi István az expresszivitást képviseli a kiállításon. Témái jól körüljárhatóak. Az egyik ihlető világ a Szeged környéki cigányélet, a másikon motívumait mondani tanulmányútjáról hozta magával, míg a harmadik ihlető forrás a dzsesszmuzika világa. Eredendő erővel tör fel Sonkodi Istvánban az alkotás szándéka, s mondanivalójához meg is találja a megfelelő kifejezési formát. Portréi karakterizékéről győznek meg bennünket, s bizonyítják, hogy képeinek expresszív túlzásai a mondanivaló fölvezetésének szándékából fakadnak.

A Radnóti gimnázium harmadik (matematika—fizika tagozatos) osztályának tanulója Kreif Sándor. A logika, a hideg ész és az objektív törvények birodalma után ceruzarajzain szűrrealis világ születik. Talán még túl erős Salvador Dali hatása de az önálló életet nyert érzékszerveket, a jelképpé növevő szemgolyókat, füleket végtagokat olyan jelentéssel gazdagítja, amelyek túlmutatnak az egyszerű grafikai játszódáson, s valódi emberi tartalmak hordozói.

T. L.

Sokrétű az új úttörőév programja

„Örizzük a lángot” elnevezésű országos mozgalmat indít a Magyar Úttörők Szövetsége az országos tanácsok arra, hogy az 1975—76-

os úttörő év nagy fontosságú eseményeit, évfordulóit, a szövetség 30. évének legértékesebb hagyományait méltóbb helyet kapjanak az úttörő közösségek programjában. Ez a mozgalom — amint a szövetség országos tanácsának keddi ülésén Szűcs Jánosné főtítkárságúlagosította — a korábbi akciófolytatása, önálló, alkotó cselekvésre készíti a gyermekeket.

A programban szerepel a gyermekek által kedvelt számos hagyományos verseny: úttörő-olimpia, kluturális szemle, tudományos-technikai úttörőszemle, s egy nagy, országos játék, amelynek megszervezésénél nem a versenyzés, hanem a tömeges részvétel lesz a fontos. Erős közösségeket akarnak teremteni, biztosítani a vita, a beleszólás lehetőségét — a parlamentek is igényelték ezt —, s erősíteni a felelősséget a saját programjuk végrehajtásáért. Azért is fontos ez, mert 1976-ban, a szövetség születésének 30. évfordulója évében a gyermekek számára érdekes, színes programmal feleldhetlenné akarják tenni az úttörők jubileumát.

A sokrétűbb, tartalmasabb tevékenység megnövekedett következményeket, fokozott igényt támaszt a vezető testületekkel szemben. Ezekről a tennivalókról Nemes Péter, az Úttörőszövetség titkára szólott a vezetőképzés főbb tapasztalatait és továbbfejlesztésének módját összegező előterjesztésében. (MTI)